

**אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
המחלקה לפוליטיקה וממשל
שנה"ל תשפ"ה 2025-2026**

מפגשים ועד זאבים לוחמים: מדיניות החוץ של סין העכשווית
0-187-2 0-183-1-138-0 (מסטר ב')

יום ראשון, 1415-1545
(בניין מס' 72 חדר מס' 115)
2 נקודות זכות

מרצה: ד"ר שרון בר-דוד

שעות קבלה: בתיאום מראש, יום ראשון 12:00-13:00.
טלפון 050-6288050
דואר אלקטרוני: Sharon.levy2@mail.huji.ac.il

יעדי הקורס

הקורס יעסוק ברציונל המעצב את מדיניות החוץ הסינית העכשווית וידון בעקרונותיה. נדון במיצובה ופעילותה של סין בזירה הבין לאומית העכשווית, למול שחקניות מרכזיות: ארצות הברית, מדינות מזרח אסיה ואפריקה. במסגרת הקורס תנוחת התפתחות מדיניות החוץ הסינית, והשפעת המחשבה הפוליטית הסינית המסורתית על צעדי המדיניות שנוקטת בזירה הבין לאומית ולמול השחקניות המרכזיות. דרך ניתוח מקרי בוחן שונים, נבחן את האינטרסים המשתנים של סין ואת השתקפותם במדיניות החוץ לאורך תקופות שונות. כמו כן נחקור את השפעתה ומעורבותה של סין בזירה הגלובאלית בנושאים שונים ומשמעותיים כמו: כלכלה, איכות הסביבה, מסחר, שמירת שלום ותרבות ומדע. נבצע ניתוח ביקורתי של האינטרסים העומדים מאחורי פעילותה של סין, כמעצמה השנייה בגודלה בעולם, בזירה הבין לאומית. כמו כן נעמיק באיומים וההזדמנויות של סין מתוך היכרות מעמיקה עם נקודת המבט הסינית על הזירה הגלובאלית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה משתתפות י. הקורס יהיו מסוגלות ים :

1. להכיר את התפישות הפוליטיות המסורתיות המעצבות את ראיית העולם הסינית.
2. לנתח את האינטרסים של סין בזירה הבין לאומית.

3. להבין את האתגרים עימם מתמודדת סין ואסטרטגיית ההתמודדות.
4. לבחון באופן ביקורתי את מעורבותה של סין בארגונים בין לאומיים.
5. להכיר את מנופי ההשפעה והעוצמה הסינית בעולם.

דרישות והרכב ציון הקורס

נוכחות – חלה חובת השתתפות במפגשים בכיתת הלימוד (מלבד במקרים חריגים עם אישורים מתאימים). לא תתאפשר חפיפת קורסים.
השתתפות פעילה בשיעור וקריאת חומרי קריאה - 10%.
עבודה מסכמת – 90% – חובה
הבאת כתבה אקטואלית לשיעור- בונוס 5 נק'
עבודה מסכמת

העבודה בהיקף 5-7 עמודים. רווח שורה וחצי, גופן 12 David.
במרכז העבודה יעמוד מקרה בוחן ממוקד, שיבחן וינתח באמצעות 2 תיאוריות, מהתיאוריות שנלמדו בקורס, תוך שילוב מושגי היסוד (עקרונות מדיניות החוץ הסינים). מבנה העבודה: תיאור מקרה הבוחן, תיאור התיאוריות בהן ייעשה השימוש, והסבר מדוע נבחרו (עד 2 עמודים לכל היותר) ואז ניתוח מקרה הבוחן לאור התיאוריות. יש לכתוב את העבודה ע"פ כללי העבודה האקדמיים (פתיחה, גוף וסיכום) והציטוט האחד. בפתח העבודה יש להציג שאלת מחקר קונקרטית וטענה ברורה אותה תוכיחו ותפתחו לאורך העבודה.
יש לעשות שימוש בעבודה בלפחות 5 מקורות מתוך רשימת הקריאה.
מטרת העבודה היא לבחון את יכולת הניתוח והיישום של החומר הנלמד על מקרה בוחן אקטואלי. בנוסף לנתח את ההתנהלות של סין כשחקנית בזירה הבין לאומית.

את העבודה יש להגיש עד לתאריך 30 בספטמבר 2026.

מומלץ לאשר מולי את נושא העבודה עד לתאריך 30 ביוני 2026.

הרכב הציון הסופי בקורס

מטלה	נקודות	החלק היחסי מהציון הסופי
נוכחות פעילה והשתתפות	10	10%
עבודה מסכמת	90	90%

רשימת קריאה:

שיעור 1- סין כמרכז העולם- תפיסת יחסי החוץ המסורתית: מדינה האמצע, שיטת הטריביוט, הגישה המסורתית כלפי שימוש הכוח צבאי וכיבוש טריטוריאלי.

מרטין ז'אק. 2009. כשסין תשלוט בעולם. שוקן, 2014. עמודים 23-38.

שיעור 2- מדיפלומטיית הפינג פונג ועד לדיפלומטיית הזאבים הלוחמים: סקירה היסטורית של מדיניות החוץ הסינית בין השנים 1949-1978.

Kaufman, Alison Adcock. "The "Century of Humiliation," then and now: Chinese perceptions of the international order." *Pacific Focus* 25.1 (2010): 1-33.

Chen, Jian. *Mao's China and the cold war*. University of North Carolina Press, 2010, pp. 1-16, 277-284.

שיעור 3- מדיניות החוץ של סין בין השנים 1979-2021.

Huang, Yiping. "Understanding China's Belt & Road initiative: motivation, framework and assessment." *China Economic Review* 40 (2016): 314-321.

Cheng, Joseph Yu-Shek, and Franklin Wankun Zhang. "Chinese foreign relation strategies under Mao and Deng: a systematic and comparative analysis." *Kasarinlan: Philippine Journal of Third World Studies* 14.3 (1999): 91-114.

שיעור 4- מחסומים קוגניטיביים: האם הפרדיגמות המערביות מתאימות לניתוח יחסי החוץ של סין?

Liu, Kang. "Introduction: China Question of Western Theory." *CLCWeb: Comparative Literature and Culture* 22.5 (2020). pp 1-6

<https://docs.lib.purdue.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3819&context=clcweb>

שיעור 5- המערכת הפוליטית הסינית וחברות בארגונים בין לאומיים.

טיילור, איאן. "המסגרת המוסדית של יחסי סין אפריקה." *מפגש הענקים: מגמות ביחסי סין אפריקה*. בעריכת בר-דוד ואבידר. פרדס, 2021, עמ' 57-84.

שיעור 6- השכונה הקרובה: סוגיות מרכזיות ביחסי סין עם יפן, טיוואן, והקוריאות.

He, Yinan. "Remembering and forgetting the war: elite mythmaking, mass reaction, and Sino-Japanese relations, 1950–2006." *History & Memory* 19.2 (2007): 43-74.

Reilly, James. "China's economic engagement in North Korea." *The China Quarterly* 220 (2014): 915-935.

Snyder, Scott, and See-won Byun. "China-Korea Relations: Under New Leaderships." *Comparative Connections* 14.3 (2012): 1.

Albert, Eleanor. "China-Taiwan Relations." *Council on Foreign Relations* 7.(2016)

שיעור 7- הנמסים: סוגיות מרכזיות ביחסי סין- ארה"ב.

Nathan, Andrew J., and Andrew Scobell. "How China sees America: The sum of Beijing's fears." *Foreign Affairs*. 91 (2012): 32-47.

שיעור 8- מלחמת הסחר סין ארה"ב.

Chong, Terence Tai Leung, and Xiaoyang Li. "Understanding the China–US trade war: causes, economic impact, and the worst-case scenario." *Economic and Political Studies* 7.2 (2019): 185-202.

שיעור 9- החצר האחורית: סוגיות מרכזיות ביחסי סין אפריקה.

בר-דוד, שרון. "רכבת שמחברת, רכבת שמפלגת: מסילת הרכבת אדיס אבבה-גיבוטי וההשפעה הסינית באתיופיה." **מפגש הענקים: מגמות ביחסי סין אפריקה.** בעריכת בר-דוד ואביר. פרדס, 2021, עמ' 165-194.

שיעור 10- החצר האחורית: סוגיות מרכזיות ביחסי סין אפריקה.

Large, Daniel. "Beyond 'dragon in the bush': the study of China–Africa relations." *African affairs* 107.426 (2008): 45-61.

הקרנת סרט- כשסין פגשה את אפריקה

שיעור 11- האם סין חמדנית? סוגיות דיפלומטיית המשאבים ומלכודות חוב.

Taylor, Ian. "Unpacking China's resource diplomacy in Africa." *China in Africa* 35.10 (2007): 1-34.

http://asiandrivers.open.ac.uk/WorkingPaper19_IanTaylor.pdf

שיעור 12- ההשפעה הסינית הגלובאלית: האם מדובר בעוצמה רכה או במודל עסקי?

דובינסקי, איתמר. "אין מתנות חינם: דיפלומטיית האצטדיונים הסינית באפריקה." **מפגש הענקים: מגמות ביחסי סין אפריקה.** בעריכת בר-דוד ואביר. פרדס, 2021, עמ' 233-258.

Shambaugh, David. "China's soft-power push: The search for respect." *Foreign Affairs* 94.4 (2015): 99-107.

שיעור 13- סיכום ומבט לעתיד: איזו מן שחקנית היא סין?

מרטין ז'אק. 2009. **כשסין תשלוט בעולם.** שוקן, 2014. עמודים 433-485.